

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

*Dvorana Pavla VI.
Srijeda, 8. veljače 2023.*

[Multimedia]

Apostolsko putovanje u Demokratsku Republiku Kongo i u Južni Sudan

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prošli sam tjedan boravio u posjetu dvjema afričkim zemljama: Demokratskoj Republici Kongu i Južnome Sudanu. Zahvalan sam Bogu koji mi je omogućio da ostvarim to dugo željeno putovanje. Imao sam dva „sna“: posjetiti kongoanski narod, čuvare jedne goleme zemlje, zelenih pluća Afrike, drugih po veličini u svijetu nakon Amazonije. Zemlja bogata prirodnim bogatstvima i okrvavljena ratom kojem kao da nema kraja jer uvijek ima netko tko raspiruje sukob. I, drugi san, posjetiti narod Južnog Sudana, na hodočašću mira zajedno s canterburyjskim nadbiskupom Justinom Welbyjem i glavnim voditeljem Škotske Crkve, Iainom Greenshieldsom: išli smo zajedno kako bismo svjedočili da je moguće i potrebno surađivati u različitosti, osobito ako nam je vjera u Krista zajednička.

Prva tri dana bio sam u Kinshasi, glavnom gradu Demokratske Republike Kongo.

Još jednom zahvaljujem Predsjedniku i drugim predstavnicima vlasti te zemlje na iskazanom gostoprimstvu. Odmah po dolasku, u Predsjedničkoj palači uputio sam poruku žiteljima te zemlje: Kongo je poput dijamanta, zbog svoje prirode, zbog svojih prirodnih bogatstava, a prije svega zbog svog naroda, ali taj je dijamant postao uzrokom sporenja, nasilja i, paradoksalno,

osiromašenja tog naroda. To je dinamika koju se može susresti i u drugim krajevima Afrike i koja vrijedi općenito za taj kontinent: koloniziran, iskorištavan, opljačkan kontinent. Suočen sa svim tim, rekao sam dvije riječi: prva je negativna: „*dosta!*“, dosta je bilo eksploatacije Afrike! Druga je pozitivna: *zajedno*, zajedno s dostojanstvom, svi zajedno, s uzajamnim poštivanjem, zajedno u ime Krista, naše nade, ići naprijed. Ne iskorištavati i zajedno ići naprijed.

U ime istog tog Krista okupili smo se na velikom euharistijskom slavlju.

U Kinshasi je, usto, održano više susreta: susret sa žrtvama nasilja na istoku zemlje, regiji koja je godinama razdirana ratom između naoružanih grupacija manipuliranih ekonomskim i političkim interesima. Nisam mogao poći u Gomu. Ljudi žive u strahu i nesigurnosti, žrtvovani na oltaru nezakonitog poslovanja. Slušao sam potresna svjedočanstva nekih žrtava, posebno žena, koje su podno križa položile oružje i druga oruđa smrti. Zajedno s njima sam rekao „ne“ nasilju i rezignaciji, „da“ pomirenju i nadi. Mnogo su trpjele i nastavljaju trpjeti.

Susreo sam se nadalje s predstavnicima raznih dobrotvornih djela prisutnih u zemlji, da bih im zahvalio i ohrabrio ih. Njihov rad sa siromasima i za siromahe ne diže buku, ali zahvaljujući tome opće dobro iz dana u dan sve više raste. I to nadalje promicanjem: u dobrotvornim inicijativama uvijek u prvom planu mora biti promicanje, ne samo pomagati, već i unaprjeđivati. Pomoć „da“, ali i promicanje.

Trenutak pun zanosa i oduševljenja bio je susret s kongoanskim mladima i katehistima na stadionu. Bilo je to kao neko uranjanje u sadašnjost okrenutu prema budućnosti. Pomislimo samo na snagu obnove koju može donijeti novi naraštaj kršćanâ, izgrađen i oduhovljen u radosti evanđelja! Njima, mladima, pokazao sam pet puteva: molitva, zajedništvo, čestitost, opraštanje i služenje. Mladima u Kongu sam rekao: ovo je vaš put: molitva, život u zajedništvu, čestitost, opraštanje i služenje. Neka Gospodin usliši njihov vapaj za mirom i pravdom.

U katedrali u Kinshasi susreo sam se zatim sa svećenicima, đakonima, posvećenim muškarcima i ženama te sa sjemeništaricama i bogoslovima. Mnogo ih je i mladi su, jer su zvanja brojna: to je Božja milost. Pozvao sam ih da budu služitelji naroda kao svjedoci Kristove ljubavi i da se othrvaju trima napastima: duhovnoj osrednjosti, svjetovnom komoditetu i površnosti. A to su – rekao bih – univerzalne napasti: za bogoslove i svećenike. Zasigurno, duhovna osrednjost, žalosno je kad svećenik zapadnu u osrednjost; svjetovni komoditet, to jest svjetovnost, koja j jedno od najvećih zala koja se mogu dogoditi u Crkvi; te, na kraju, površnost. Na kraju, s kongoanskim biskupima podijelio sam radost i trud i napor pastoralne službe. Pozvao sam ih neka se daju utješiti Božjom blizinom i da, snagom Božje riječi, budu proroci za svoj narod, da budu znakovi Gospodina, kakav je Gospodin prema svima nama: samilost, blizina, nježnost. To su tri načina kako Gospodin postupa s nama: bliz nam je – blizina – sa suosjećanjem i nježnošću. To sam tražio od svećenikâ i biskupâ.

Drugi dio putovanja odvijao se, zatim, u Jubi, glavnom gradu Južnog Sudana, države nastale 2011. godine. Ovaj je pohod imao sasvim posebnu fizionomiju, izraženu geslom koji u sebi nosi odjek Isusovih riječi: „Molim da svi budu jedno“ (usp. *Iv* 17, 21). Bilo je to, naime, ekumensko hodočašće mira, koje sam poduzeo zajedno s poglavarima dviju Crkava povijesno prisutnih u toj zemlji: Anglikanske zajednice i Škotske Crkve. Bio je to vrhunac puta koji je započeo prije nekoliko godina, susretom u Rimu 2019. godine s vlastima Južnog Sudana, kako bi preuzele na sebe obvezu prevladavanje sukoba i izgradnju mira. God. 2019. ovdje, u Kuriji, održana je dvodnevna duhovna obnova sa svim tamošnjim političarima, sa svima onima koji su pretendirali na položaje, neki od njih suparnici jedni drugima, ali svi su bili na toj duhovnoj obnovi. I to je dalo snagu za dalje.

Nažalost, proces pomirenja nije mnogo napredovao i tek rođeni Južni Sudan žrtva je stare logike moći i rivalstva, koja izaziva rat, nasilje, izbjeglištvo i prognaništvo. Velika hvala gospodinu predsjedniku na gostoprimstvu koje nam je iskazao i na tome kako pokušava upravljati tim putem koji nije lak, da se kaže odlučno „ne“ korupciji i trgovini oružjem i „da“ susretu i dijalogu. I to je sramotno: mnoge takozvane civilizirane zemlje nude pomoć Južnom Sudanu, a pomoć se sastoji od oružja, oružja, oružja za raspirivanje rata. To je sramota. I da ići naprijed s odlučnim „ne“ korupciji i trgovini oružjem na usnama i „da“ susretu i dijalogu. Jedino tako može doći do razvoja, ljudi mogu u miru raditi, bolesni se liječiti, djeca ići u školu.

Ekumenski značaj posjeta Južnom Sudanu očitovao se posebno u zajedničkoj molitvi s anglikanskom i braćom iz Škotske Crkve. Zajedno smo slušali Božju riječ, zajedno smo uzdizali molitve hvale, prošnje i zagovora. U stvarnosti duboko obilježenoj konfliktom kao što je ona u Južnom Sudanu, ovaj znak je temeljan, ali ne i samorazumljiv, zato što, nažalost, ima onih koji zloupotrebljavaju Božje ime kako bi opravdali nasilje i zlostavljanje. Braćo i sestre, Južni Sudan je država od oko 11 milijuna stanovnika – tako je malena! – od kojih su, zbog oružanih sukoba, dva milijuna prognanici (interno raseljene osobe), a isto toliko ih je izbjeglo u susjedne zemlje. Zato sam se odlučio susresti s velikom skupinom prognanika, saslušati ih i dati im da osjete blizinu Crkve. Doista, Crkve i organizacije kršćanskog nadahnuća prednjače u skrbi za te jadne ljude koji već godinama žive u prognaničkim kampovima. Posebno sam se obratio ženama – baš su sjajne tamošnje žene – koje su snaga koja može stubokom promijeniti tu zemlju, te sam ohrabrio sve da budu sjeme novog Južnog Sudana, bez nasilja, pomirenog i u miru.

Potom, u susretu s pastirima i posvećenim osobama te mjesne Crkve gledali smo u Mojsija kao uzor poučljivosti Bogu i ustrajnosti u zagovoru.

A na euharistijskom slavlju, posljednjem činu posjeta Južnom Sudanu i čitavog tog pohoda, ponovio sam poruku Evanđelja, ohrabrivši kršćane da budu „sol i svjetlo“ u toj zemlji izmučenoj tolikim nevoljama. Bog svoju nadu ne polaže u velike i moćne, nego u male i ponizne.

Zahvaljujem vlastima Južnog Sudana, gospodinu predsjedniku, organizatorima tih putovanja i

svima onima koji su uložili svoj trud, svoj rad kako bi posjet prošao u najboljem redu. Zahvaljujem svojoj braći, Justinu Welbyju i Iainu Greenshieldsu, što su me pratili na ovom ekumenskom putovanju.

Molimo da u Demokratskoj Republici Kongo i u Južnom Sudanu, kao i u čitavoj Africi, proklja sjeme njegova Kraljevstva ljubavi, pravde i mira.

Pozdravi

Na njemačkom jeziku

[...] Crkva danas slavi spomen sudanske svetice Jozefine Bakhite, čije nas svjedočanstvo života ispunja kršćanskom nadom. Pouzdajući se u njezin zagovor, molimo za budućnost pravde i mira za našu braću i sestre u Africi.

Na poljskom jeziku

[...] U subotu 11. veljače, na spomen Blažene Djevice Marije Lurdske slavi se Svjetski dan bolesnika. Sjetimo se u molitvi naših bolesnih bližnjih kako bi bili okruženi ljubavlju i kako bi im se osiguralo zdravstvenu skrb i duhovno praćenje. Molimo i za zdravstvene djelatnike i za sve one koji skrbe o bolesnima.

U sklopu pozdrava na talijanskom

[...] Ne zaboravimo patnju ukrajinskog naroda tako izmučenog na ovoj hladnoći, bez svjetla, bez grijanja i u ratu.

Apel Svetog Oca

U ovom času moje su misli sa stanovništvom Turske i Sirije, teško pogođenog potresom koji je odnio tisuće ljudskih života, a na tisuće ih je i ozlijeđeno. Duboko ganut molim za njih i izražavam svoju blizinu tim narodima, obiteljima žrtava i svima onima koji trpe zbog te razorne prirodne katastrofe. Zahvaljujem svima onima koji se zalažu oko pružanja pomoći i potičem sve na solidarnost sa stanovnicima tih područja, dijelom već pogođenih dugotrajnim ratom. Pomolimo se zajedno kako bi ta naša braća i sestre mogla nastaviti dalje i prebroditi ovu tragediju. Pomolimo se Majci Božjoj da im bude zaštitom: „Zdravo Marijo...“.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana